

μ' ὅλα ταῦτα ὅμως ἡ τέχνη ἦτο πολλὰ μακρὰν ἀκόμη ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔλαβε τελειοποίησιν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἦτον ἐναποτεταμιυμένον νὰ φέρῃ τὰς τέχνας καὶ τὴν Φιλολογίαν εἰς τὸν ὑψιστον αὐτῶν βαθμόν. Καὶ ἡ λαμπροτέρα ἐποχὴ τῆς Ἀρχιτεκτονικῆς δύναται νὰ προσδιορισθῇ περὶ τὰ μέσα τῆς πέμπτης πρ. Χρ. ἑκατονταετηρίδος, ἥτοι καθ' ὃν χρόνον πᾶν καλὸν καὶ μέγα ἦνθαι εἰς τὴν Ἑλλάδα. Περὶ τὴν τετάρτην ἑκατονταετ. ἡ μεταξὺ τοῦ Περιλήους καὶ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ἀνηγέρθησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ πρὸ πάντων εἰς τὰς Ἀθήνας, ἄπειρον πληθὺς περιφήμων οἰκοδομημάτων παντὸς εἵδους· Ναοὶ, ἀνάκτορα, θεάτρα, γυμνάσια, λουτρά, στῆλαι κ τ λ. Ἡ θρησκεία, ἡ πολιτικὴ διοίκησις, ἡ πολυτέλεια καὶ ἡ ἄμιλλα συνηνώθησαν τρόπον τινὰ διὰ νὰ προάξωσι τὴν Ἀρχιτεκτονικὴν. Ὅλη δὲ ἡ φροντίς τῶν Ἑλλήνων ὡς πρὸς τοῦτο, κατεβάλλετο εἰς τὰ δημόσια οἰκοδομήματα. Αἱ ἰδιωτικαὶ οἰκίαι καὶ τῶν περιφημοτέρων ἀνδρῶν, ἦσαν ἀπλούστατα κατασκευασμένοι καὶ στερημένοι παντὸς καλλωπισμοῦ.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ. Ἀρθρ. β'.

—Ο—

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΕΤΡΑΠΟΔΩΝ.

Τὸν πρῶτον μεταξὺ τῶν ἀλόγων ζώων τόπον ἐπέχουσι τὰ Τετράποδα, ἅτινα, ἐπειδὴ γεννῶσι ζωντανά, ὡς ὁ ἄνθρωπος, καὶ τ' ἀνατρέφουσι διὰ τῶν μαστῶν των, καλοῦνται καὶ Μαστοφόρα καὶ Γαλακτοτρόφα. Ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο ὅμως οὐχὶ μόνον τὰ τετράποδα ἀνάγονται, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἄλλα εἴδη ζώων ἐνοικοῦντα εἰς τὰ ὕδατα καὶ τὸν ἀέρα, ἅτινα καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ διακρίνωνται ἀπὸ τὴν τάξιν τῶν πτηνῶν καὶ ἰχθύων.

— Ἐκτείνονται δὲ τὰ τετράποδα εἰς τὴν γῆν, ὅσον εὐρίσκουσι κλίματα σύμφωνα μὲ τὴν φύσιν των, καὶ διὰ τοῦτο ἄλλα μὲν ἐξ αὐτῶν εἶναι κοινὰ πανταχοῦ, ἄλλα δ' ἐξηπλώθησαν εἰς ὁλοκλήρους ζώνας, καὶ ἄλλα εἶναι περιωρισμένα εἰς μικροὺς τινὰς μόνον τόπους.

Ὅλων σχεδὸν τῶν τετραπόδων ζώων τὸ σῶμα εἶναι κεκαλυμμένον μᾶλλον ἢ ἥττον μετρίχας, αἵτινες ἐδόθησαν εἰς αὐτὰ ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης καὶ τοῦ κλίματος εἰς τὸ ὁποῖον ζῶσιν. Εἰς πολλὰ ἀμφίβια τετράποδα μ' ἔλον τοῦτο λείπουσιν αἱ τρίχες.

Ἡ κεφαλὴ εἰς ὅλα τὰ ζῶα ἐμπεριέχει τὸν ἐγκέφαλον καὶ τὰ κυριώτερα ὄργανα τῶν αἰσθήσεων, ἥτοι τὸ στόμα, τὴν ῥίνα, τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ ὦτα. Διὰ τοῦ στόματος τὰ ζῶα δέχονται τὴν τροφήν. Ἐνδοθεν αὐτοῦ εὐρίσκονται κυρίως ἡ γλῶσσα καὶ οἱ ὀδόντες. Καὶ ἡ μὲν γλῶσσα χρησιμεῖει νὰ διακρίνῃ τὴν ποιότητα τῶν ποικίλων φαγητῶν, νὰ τὰ ἐνόη, ἐνῶ μασσῶνται, διὰ τοῦ σιέλου, καὶ νὰ τὰ μεταφρῇ ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους τῶν ὀδόντων εἰς τὸ ἕτερον. Οἱ δὲ ὀδόντες χρησιμεύουσι πρὸ πάντων διὰ τὴν μάσσησιν. πολλὰ τῶν Μαστοφόρων ὁμοῦς τοὺς μεταχειρίζονται καὶ ὡς ὄπλα ἀμύνης. Τὸ σχῆμα καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὀδόντων διαφέρουσιν εἰς τὰ ζῶα· ἀλλὰ κεῖνται γενικῶς εἰς δύο σιαγόνας, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ κατωτέρα μόνον κινεῖται. Καὶ οἱ μὲν ἐμπροσθινοὶ ὀδόντες εἶναι πλατεῖς, καὶ, διὰ τὴν ὁποίαν ἔχουσιν ἰδιότητα τοῦ κόπτειν, καλοῦνται Τομεῖς· οἱ δὲ μετ' αὐτοὺς, δύο εἰς ἐκάστην σιαγόνα, καλοῦνται Κυνόδοντες, καὶ, ὄντες μακρότεροι τῶν ἄλλων, ὀξεῖς, καὶ κωνοειδεῖς, χρησιμεύουσι νὰ διασχίσωσι τὸ φαγητόν. Οἱ δὲ μετὰ τοὺς κυνόδοντας, καλοῦνται Μυλόδοντες, διότι ὑπ' αὐτῶν ἀλέθεται τρόπον τινὰ καὶ μασσᾶται ἡ τροφή. Εἰς τὰ ζῶα, ἑτινα τρέφονται διὰ τῶν φυτῶν, οἱ ἐσωτερικοὶ ὀδόντες εἶναι ὁμαλοὶ καὶ ἀμβλεῖς τρόπον τινὰ, ἀλλ' εἰς τὰ σαρκοβόρα ζῶα εἶναι ὀξεῖς. Εἰς τινὰ ζῶα ἡ μία ἐκ τῶν τριῶν τούτων κλάσεων δύναται νὰ ἐλλείψῃ ἢ εἰς τὴν μίαν ἢ καὶ εἰς τὰς δύο σιαγόνας. Οἱ ὀδόντες ἀναφαίνονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀφοῦ πλέον τὸ γάλα ἀρχίσῃ νὰ μὴν ἐξαρκῇ διὰ τὴν τροφήν τοῦ νέου ζώου· δὲν ἐκβαίνουσιν ὁμοῦς ὅλοι ὁμοῦ, ἀλλὰ κατὰ διαδοχὴν, καὶ ἀλλάσσονται εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ μαστοφόρα ζῶα, ὡς καὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον. (*)

(*) Αναγνωστέον τὸ περὶ ὀδόντων πόνημα τοῦ Φ. Κουβιέρου ἐκδο-

Σημ. Διὰ τὴν διατήρησιν καὶ τὴν ζωὴν τῶν ζώων γινώσκουμεν ὅτι εἶναι ἀναγκαῖα ἡ τροφή. Δὲν χρησιμεύει ὁμῶς ἡ αὐτὴ τροφή ἐπίσης καὶ δι' ὅλα τὰ ζῶα· διότι τὰ μὲν ἐξ αὐτῶν τρώγουσι μόνον φυτὰ καὶ καρποὺς, τὰ δὲ, μόνον κρέας. Καὶ τοῦτο συνεισφέρει πολὺ εἰς τὴν ἔκτασιν ἢ καὶ τὴν ἐλάττωσιν αὐτῶν· διότι τὰ κρεατοφάγα, αὐτὰ εὐρίσκουσι πανταχοῦ τὴν τροφὴν τῶν, καὶ, χρείας τυχεύουσι, τρέφονται καὶ μὲ φυτὰ, ἐξηπλώθησαν πλείοτερον, παρ' ὅσα μόνον μὲ καρποὺς, καὶ δὲν δύνανται πανταχοῦ καὶ πάντοτε εὐά εὑρίσκει τὴν τροφὴν τῶν.

Ἡ Ῥίς εἶναι σῶμα συγείμενον ἐκ χόνδρων, καὶ ἔχον δύο τρύπας, καλουμένας μυκτῆρας ἢ ῥωθύνια. Καὶ εἰς ἄλλα μὲν τῶν ζώων ἐξέχει, εἰς ἄλλα δὲ εἶναι πλατεῖα, καὶ ἡ ἐστραμμένη εἰς τὰ ἐπάνω, ἡ κλίνουσα εἰς τὰ κάτω. Εἰς τὰ ἀρπακτικὰ ζῶα εἶναι ἡ μακροτέρα τῶν χειλέων, ἡ ἰσομήκης μὲ αὐτά. Εἰς ὀλίγα δὲ τινα ζῶα ἐκτείνεται πολὺ εἰς καὶ κάτω, (ὡς ἡ προβοσκίς τοῦ ἐλέφαντος), καὶ εἰς ἓν μόνον εἶδος, τὸν Ῥινόκερων, ἔχει κέρα.

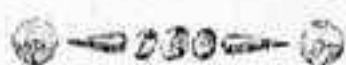
Οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν τετραπόδων ἔχουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον βλέφαρα, εἰς, τὰ ἄκρα τῶν ὁποίων εὐρίσκονται τρίχες, καλούμεναι βλεφαρίδες. Ἡ κόρη τῶν πλειοτέρων τετραπόδων εἶναι στρογγύλη, ἀλλ' εἰς ἄλλα ζῶα, ὡς τοὺς γάτους, τοὺς βόας καὶ τοὺς ἵππους κτλ. διαφέρει. (*)

Τὰ ὦτα κεῖνται εἰς τὰ πλάγια τῆς κεφαλῆς. Ἡ ἐξωτερικὴ αὐτῶν κατασκευὴ ἔχει σχῆμα χωνίου· ἔσωθεν δὲ τῆς κόγχης εἶναι μεμβράνη τις καλουμένη ἀκουστικὸν τύμπανον, ὅπισθεν τοῦ ὁποίου ὑπάρχει καιλότης, μετὰ τῆς ὁποίας συνέχεται σωλήν τις, καλούμενος σάλπιγξ τοῦ Εὐσταθίου, ὅστις καὶ περατοῦται ὅπισθεν τῶν μυκτῆρων εἰς τὸν οὐρανίσκον. Τὸ ἀκουστικὸν τύμπανον πληττόμενον ὑπὸ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀέρος ἐπιφέρει εἰς τὸ ἔσωτερικὸν τὴν αἰσθησιν τῆς ἀκοῆς. Εἰς τὰ ζῶα τῆς θαλάσσης ἡ κατασκευὴ τοῦ ὠτός εἶναι κατὰ τι διάφορος. Τὰ δειλότερα καὶ ἀσθενέστερα ζῶα ἔχουσιν ὀξυτέραν τὴν ἀκοήν, ὡς καὶ πολλὰ τῶν ἀρπακτικῶν ζώων. Τῶν ἀγρίων θηρίων τὰ ὦτα εἶναι ὄρθια, καὶ ἡ ὀπὴ αὐτῶν κλίνει πρὸς

θενὲν Παρισίους, 1825, εἰς φύλ. μετὰ σχημάτων. Εἰς δὲ καὶ ἄλλων πολλὰ ἀξιόλογα πονήματα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

(*) Περὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ ὀφθαλμοῦ, ὁρ. Σύνοψ. φυσ. Κουμ. σελ. 63

τὸ μέρος ὅθεν ἔρχονται αἱ ἤχοι, ἀλλ' εἰς τὰ οἰκιακὰ ζῶα τὰ ὠτά των, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἶναι μακρὰ καὶ κλίνουσιν εἰς τὰ κάτω. (*)

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΥΛΟΓΙΩΝ ΕΚΘΕΣΙΣ.

Ὁ γνωστὸς διὰ τὴν παιδείαν καὶ τὰς ἱατρικὰς του γνώσεις ἀξιότιμος συμπολίτης μας κύριος Γαληνὸς Κλαῖδος μᾶς διεύθυνε, κατ' αἰτησίαν μας, τὴν ἀκολουθοῦσαν περὶ τῶν Εὐλογιῶν ἑκθεσιν, τὴν ὁποίαν εὐγνωμόνως καταχωροῦμεν εἰς τὸ φύλλον μας, εὐέλπιδες ὅτι καὶ τὸ κοινὸν τῆς πόλεώς μας θέλει δεχθῆν μετ' εὐμελείας τὴν ἐ γ ρ α ί ρ ω ς δεδομένην ταύτην προσφορὰν, καὶ ὅσον μάλιστα ἀποστείνεται εἰς τὸ τιμαλφέστερον αὐτῶν πράγμα, ἥτοι τὴν ὑγίαν τῶν τέκνων των.

Ἐπειδὴ καὶ πρό τινος ἤδη καιροῦ ἡ ἐξανθηματικὴ μiasmaticὴ νόσος τῶν εὐλογιῶν καταμαστίζει τὴν πόλιν μας, καὶ ἀνεξαιρέτως καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐνωφθαλμισμένους προσβάλλουσα, ἔδωκεν ὄχι μικρὰν λαβὴν εἰς πολλοὺς ἐχθροὺς τῆς ἀνθρωπότητος ν' ἀντιφερθῶσι κατὰ τοῦ ἐνωφθαλμισμού, καὶ νὰ διακηρύξωσιν αὐτὸν διόλου περιττὸν πλέον, φοβούμενοι μὴ αἱ φωνασκίαι τῶν τοιούτων λυμεόνων τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας προξενήσωσι καὶ τὸ παραμικρὸν ἀποτέλεσμα, κρίνομεν χρέος ἱερὸν (ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός μας) νὰ ὑψώσωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν ἀσθενῆ φωνήν μας, καὶ ζητοῦντες πρῶτον τὴν συγγνώμην καὶ εὐμένειαν τοῦ δημοσίου, νὰ ἐκθέσωμεν τὰς ἀκολούθους συντόμους καὶ ἐξ οἰκείας πείρας καὶ ἐξ ἄλλων Σοφῶν παρατηρήσεις

Αἱ εὐλογίαι κατὰ πρώτην φοράν περὶ τὸ 1122 ἔτος πρ. Χριστοῦ ἐφάνησαν ἐπὶ γῆς, καὶ ἔτη τινὰ ἐβασίλευσαν ἐπιδημικῶς εἰς μόνην τὴν οὐράνιον αὐτοκρατορίαν, τῆς ὁποίας πολλὰς ἑκατοντάδας χιλιάδων ἐξαπέστειλαν εἰς τὴν ἀληθῆ οὐράνιον βασιλείαν. Κατὰ τὰς διηγήσεις τῶν Ἱστοριογράφων τῆς νόσου ταύτης καὶ μάλιστα τοῦ Ἀγγλοῦ Moore (†) δύο ἔτη κατηνέχουν τὴν μνησθεῖσαν ἐπικράτειαν σημαντικὰ ἀνεμοζάλοι καὶ βροχαὶ πολλόταται,

(*) Περὶ τῆς κατακοιῆς τοῦ ὡς οὐρ. πλατύτερ. τὴν Φυσικὴν τοῦ Κ. Βαρδαλάχου. Παραγρ. 601.

(†) The history of the small pox.